Vyhlídkový průvodce

Černovické vyhlídky

Pavel Janeček

Táborské kraje (Z mého kraje)

Antonín Sova

Přec jsou jen chudé Táborské ty kraje,
však mám je rád až k smrti neskonale,
hor mírné pásmo ve slunci tu hraje,
a žloutne obilí již skorem zralé,
u silnic v lesích milíř šerem hoří,
a pošta jede truchlivými lesy,
hajnovny nízké v mladých buků moři
kdes leží v dříví nakupené směsi,
jsou města malá, zapadlá a skrytá
pod lesy mhavými, kde soumrak dýmá,
cimbuří hradů sbořených tě vítá,
a sláva Žižky v každém koutě dřimá.

Vítejte na Černovických vyhlídkách.

Vážení návštěvníci města, milí spoluobčané !

Řada z vás právě nahlíží do zakoupené knížečky, kterou jsme vydali jako průvodce po okruhu dnes otevíraných šesti vyhlídek, vybudovaných na černovických pahorcích. Od Svidníka po Tlučín a Sasku. Těšíme se, že vyhlídky přijmete za své, že je budete od jara do zimy navštěvovat, kochat se krásnou krajinou okolí Černovic a že si vycházkami budete upevňovat i vaši fyzickou zdatnost.

Přeji vám hezké zážitky z vycházek, dobré počasí a krásnou viditelnost do kraje.

Bc. Jan Brožek, starosta Černovic.

Černovické náměstí se zvonicí kostela Povýšení sv. Kříže, u jejíž paty je nadmořská výška 595,0 metrů nad mořem. Tento bod je teoretickým počátkem cest k jednotlivým vyhlídkám a od něj jsou měřeny a v průvodci uváděny vzdálenosti v kilometrech.

ČERNOVICE
Začátek tras k vyhlídkám ulicemi města
Zvonovka
Mariánské náměstí
Svatavská
Táborská
Soběslavská
Dobešovská
Pacovská
Nádražní
Jiráskova
Černovice u Tábora
Zahradní
Družstevní
Přímská
Na Sadech
Okružní
Pod Školou
Tyršova
Lesní
Zámecký rybník
Čertovický p.
Za hlubokým
Loucký rybník
Na Petrově
Mírová
V Hoře
Sluneční
Svatavská
Dobešovská
Na Petrově
Na Petrově
Ke Starým Jatkám
U Mateřské školy
Bělohrobského
Lidická
Lipová
Pod Školou
Zámecký rybník
Čertovický p.
Rybník Pecherka
U Černého kříže
583
633
128
409
136
128
409

Uspořádání průvodce.

Průvodce představuje šest jednotlivých vyhlídek s mapkami a fotografiemi a ilustruje a popisuje cesty k nim. Je tedy rozčleněn do šesti kapitol, které obsahují tyto údaje:

- fotografie vyhlídky
- nadmořská výška vyhlídky
- převýšení oproti černovickému Mariánskému náměstí
- vzdálenost vyhlídky od zvonice kostela
- vzdálenost od předchozí vyhlídky
- vzdálenost k další vyhlídce
- popis trasy z náměstí k vyhlídce
- fotografie krajiny z místa vyhlídky *
- co není z vyhlídky vidět **
- popis trasy k další vyhlídce

**v popiskách vrchů míst ve fotografiích jsou v horním řádku uvedeny nadmořské výšky v metrech nad mořem, ve spodním vzdušné vzdálenosti od vyhlídky v kilometrech*
***v této podkapitole najdete stručný popis či informace o místech a událostech, které se týkají krajiny, na níž se z vyhlídky díváte, a nejde je připojit k fotografii*

Vyhlídky jsou uváděny pod velkými písmeny A – F a trasy k nim jsou v mapách značeny body těchto barev:

A - Krásná vyhlídka pod Svidníkem ○ ○ ○
B - Vyhlídka pod Vrchy ○ ○ ○
C - Vyhlídka u Rytova ○ ○ ○
D - Vyhlídka pod Šeborcem ○ ○ ○
E - Vyhlídka Tlučín ○ ○ ○
F - Vyhlídka Na Sasce ○ ○ ○
O – Okruh po vyhlídkách ○ ○ ○

A – **Krásná vyhlídka** pod Svidníkem

nadmořská výška vyhlídky:	681,0 m n. m.
převýšení oproti náměstí:	86,0 m
vzdálenost od zvonice kostela:	2,3 km
vzdálenost od předchozí vyhlídky F:	2,0 km
vzdálenost k další vyhlídce B Pod Vrchy:	3,0 km

Popis trasy z náměstí k vyhlídce.

Dostupnost vyhlídky A je bezproblémová. Z náměstí půjdete po červené turistické značce (viz. turistický rozcestník na sloupu veřejného osvětlení pod kostelem) Táborskou a Vodní ulicí na okraj města a dále po pohodlné vyasfaltované cestě kolem Židovského památníku. *Pietní cestu a vlastní památník umučených*

černovických Židů navrhl a v roce 2002 realizoval ak. sochař Michael Deiml. Dále půjdete po červené značce přes koleje lokálky až k lesu Svidníka a asi po 100 metrech se dáte první šipkou vyznačenou cestou vlevo a asi po 350 metrech jste u vyhlídky.
Další možná cesta k vyhlídce je s využitím vláčku do Stříteže, kde vystoupíte na nově vybudované zastávce. Silničkou na Obrataň projdete až na konec vesnice a tam se dáte doprava krátkou místní uličkou, která se záhy změní na polní cestu. Asi po 500 metrech přijdete k opravené Dolské kapličce, kde se můžete i posadit a dívat do kraje z jiného úhlu než z Krásné vyhlídky. A k té se dostanete tak, že půjdete dále cestou, po které jste právě přišli, a po cca 500 metrech jste u cíle.

Fotografie krajiny.

Co není z vyhlídky vidět.

Černovice leží na pomezí jižních Čech a Vysočiny. Skoro tři staletí (1322 – 1597) byly nejvýchodnější výspou Rožmberského panství. Po Rožmbercích se do historie města nejvíce zapsaly šlechtické rody Paradisů, Kinských, Šternberků a Schönburgů. Město několikrát vyhořelo, nejničivější požár byl v roce 1857. Protože domy byly vesměs dřevěné a shořely do základů, nemají Černovice mnoho středověkých památek. Původně gotický kostel Povýšení sv. Kříže byl po požáru v roce 1738 zrekonstruován hrabětem Janem Maxmiliánem Kinským do nynější zbarokizované podoby. Architektonickou hodnotu má klasicistně upravený zámek (dnes diagnostický ústav Kopretina) a ze současných staveb sokolovna ve Svatavské ulici z r. 1933 a nová základní škola, navržená ak. arch. Vladimírem Maršálem (1947 – 1953). Hodnotné je i gotické Mariánské náměstí ulicového typu, na němž se po staletí konaly trhy (především dobytčí), jarmarky, poutě a jiné společenské a komerční akce. Za východní frontou kostela jsou dnes umístěny barokní sochy sv. Václava a sv. Jana Nepomuckého z roku 1730 (původně stály na mostě u zámku) a mariánský sloup z roku 1892 od sochaře Václava Žďárského z Prahy. V parčíku Eden na náměstí je jako památník padlým v 1. světové válce umístěna socha raněného v nadživotní velikosti od táborského sochaře Josefa Vítězslava Duška z roku 1926.

Černovice i s přičleněnými obcemi či samotami mají asi 1800 obyvatel. Celkem je místních částí deset: Dobešov, Vlkosovice, Rytov, Stružky, Benešov, Vackov, Svatava, Střítež, Panské Mlýny a Cihelny. O těchto sídlech jsou stručné údaje v kapitolách jednotlivých vyhlídek, kterými přístupové trasy buď procházejí, nebo jsou z vyhlídek vidět.

Popis trasy k Vyhlídce pod Vrchy – B.

Kdyby nebyla při scelování pozemků v rámci kolektivizace zemědělství zničena polní cesta kolem lesa do Moudrova, byl by přechod k vyhlídce B jednoduchý. Za současného stavu se musíte z vyhlídky A vydat zpět na červenou turistickou cestu, která vede na vrchol Svidníka. Tam ale nemusíte dojít. Po 300 metrech po značené cestě se před mladým lesem dáte užší lesní cestou šikmo vpravo do kopce (navede vás šipka). Tato cesta vás asi po 250 metrech přivede na širokou vyštěrkovanou hřebenovou cestu, po níž se dáte opět vpravo. Tato cesta vede po rozvodí řek Lužnice – Sázava. Po pravé ruce minete krmelec a pokračujete na křižovatku lesních cest, kde se ta štěrkovaná stáčí doleva a klesá k nechybské cestě. Vy ale půjdete užší lesní cestou v původním směru, minete zbytky trosek kdysi populární Pivoňkovy chaty vpravo a asi po 300 metrech jste na okraji lesa.
Pokud jste ale nikdy nebyli na vrcholu Svidníku, potom z červeně značené cesty neodbočujte a vystoupejte až na vrchol ve výšce 739,0 m n. m. Svidník se Strážištěm na Pacovsku (744,0 m n. m.) a Křemešníkem u Pelhřimova (765,0 m n. m.) je jedním z vrcholů (prý magického) trojúhelníku západní části Vysočiny. Proti vám stojící zděná věž, byla postavena armádou v roce 1942 a sloužila jako měřičský bod státní triangulační soustavy první kategorie. Dnes, když tuto funkci převzaly družice, je využívána k přenášení elektronických signálů všeho druhu.

Po vaší pravé ruce je zarostlý kamenolom, kde byla těžba ukončena v roce 1950. Bohužel pro vzrostlé stromy v okolí vrcholu není vidět do kraje a ani do lomu.
Budete-li chtít pokračovat k vyhlídce B Pod Vrchy, potom sejděte s vrcholu Svidníku po červeně značené cestě, po níž jste přišli, a po několika desítkách metrů za odpočívkou Lesů ČR se dejte doleva. Po pár metrech přijdete na tu širokou štěrkovanou klesající hřebenovou cestu a ta vás asi po 200 metrech dovede k její již popsané spodní části, tj. vpravo krmelec, vlevo odbočení štěrkované svozové cesty.

Když vyjdete z lesa na louku nad půvabnou pohorskou osadou Moudrov s bývalou Pavlíkovou chalupou s věžičkou (ta však je vidět jen po opadu listí vzrostlých stromů),

uvidíte po pravé straně zarostlou a neschůdnou původní cestu. Těsně podél ní půjdete po louce k osadě, kterou však můžete obejít zleva po nově vyjeté cestě. Ta vás asi po 500 metrech zavede na místní komunikaci, ústící na křižovatce do silnice č. 128 z Černovic do Vintířova a Věžné. Na křížení moudrovské cesty s popsanou silničkou č. 128 tuto přejdete a dáte se po ní vpravo. Po cca 100 metrech odbočíte doleva na lesní cestu do Vrchů a na jejím začátku se můžete potěšit pohledem na zrekonstruovaný kříž a kapličku. Tu na místě historické stavby zdemolované v padesátých letech, postavil ve své režii v roce 2015 černovický občan Antonín Veselý.

Potom budete pokračovat krátkou lesní cestou vpravo, která vás vrátí na silnici č. 128 – směrem na Černovice. Po asi 130 metrech odbočíte vlevo na cestu při pokraji lesa a po dalších 300 metrech jste u vyhlídky B.

B – Vyhlídka pod Vrchy

nadmořská výška vyhlídky:	692,0 m n. m.
převýšení oproti náměstí:	97,0 m
vzdálenost od zvonice kostela:	2,5 km
vzdálenost od předchozí vyhlídky A	3,9 km
vzdálenost k další vyhlídce C	5,4 km

Popis trasy z náměstí k vyhlídce B.

Z náměstí vyjdete Pacovskou ulicí, podejdete nadjezd úzkorozchodné trati Jindřichův Hradec – Obrataň a u čerpací stanice po levé straně opustíte Černovice. Stále pak jdete po stoupající okresní silnici č. 128 na Pacov a asi po 1,5 km odbočíte vpravo na polní cestu podél lesa. Po ujití asi 250 m jste u Vyhlídky pod Vrchy.

Fotografie krajiny z vyhlídky.

Co není z vyhlídky vidět.

Choustník.

Jméno Choustník nese nejen kopec, který je vidět skoro ze všech vyhlídek, ale i obec pod ním a impozantní hradní zřícenina na jeho vrchu. Gotický hrad postavil po roce 1262 Beneš z Choustníku a po roce 1322 jej postoupil Rožmberkům. Oldřich II. Rožmberský hrad v roce 1430 přestavěl, ale potom již nesloužil jako panské sídlo. Byla zde jen vojenská posádka a sídlil tu markrabí. Posléze přešel hrad do vlastnictví věrného úředníka Rožmberků Jiříka Homuty z Harasova. Koncem 15. století už však byla doba, kdy hrady ztratily obranou funkci a šlechta je přestavovala na modernější zámky, kde se v komfortnějších podmínkách panstvu lépe přebývalo. Učinil tak i Jiřík Homuta, který ale nešel cestou přestavby (asi pro složitý přístup k objektu), ale v nedalekém Radeníně zrekonstruoval na zámek původní tvrz. Jiřík byl zřejmě praktický a šetrný investor, protože z Choustníku do Radenína převezl vše, co se dalo včetně podlahových fošen. Choustník je tak asi jedním z mála středověkých hradů u nás, u něhož se dá dohledat nejen na roky, ale snad i na měsíce a týdny, kdy byl majitelem cílevědomě změněn na ruinu.

Lhotka.

Pokud byste si chtěli udělat procházku mimo okruh vyhlídek, vydejte se na Lhotku. Ta leží již na sousedním katastrálním území obce Lidmaň a neskýtá ani žádné vyhlídky do krajiny. Přesto asi 10 km procházka (tam a zpět) stojí zato.

Z Černovic vyjdete silnicí na Svatavu a asi po 1 km v zatáčce v místní části Vackov z ní odbočíte doleva. A touto cestou, která se za několik set metrů změní na pohodlnou cestu lesní, dojdete až do cíle procházky. Po vstupu do lesa projdete kolem hezky opraveného rybníku Váberov a pokračujete k rybníku Dolní Švejcar. K němu byste také přišli, pokud byste sešli svozovou lesní cestou z Vrchů, kde jste se zastavili na vyhlídce B - Pod Vrchy. Pokračujete dál po cestě s mírným stoupáním k rybníku Horní Švejcar, kde je jedna ze zajímavostí lokality. Odbočíte-li z cesty vpravo na hráz rybníka a zastavíte se v jejím prostředku, pak stojíte přesně na 15. poledníku severní délky, tedy v místě nejpřesnějšího středoevropského času, který se zde rovná času slunečnímu. Budete pokračovat cestou do mírného kopce kolem Chrásteckého rybníku, až dojdete na křižovatku s příjezdovou silničkou ze silnice Svatava – Lidmaň. Právě na této místní komunikaci ke Lhotce a dále k Tvrzinám, je další přírodní zajímavost – lokální rozvodí. Voda od komunikace stéká na jedné straně do Chrásteckého rybníku a dále pak Lhoteckým potokem do potoka Černovického, řeky Lužnice, Vltavy a Labe do Severního moře, voda z území na druhé straně silničky pak teče do Bělského rybníku u Lhotky a dále Lidmaňským a Cerekvickým potokem do říčky Hejlovky, pak do řeky Želivky, Sázavy a do Vltavy.

Budete-li pokračovat v procházce po cestě, po které jste přišli na křižovatku, tak po několika stech metrech přijdete na Lhotku, kde je dominantním stavením objekt bývalé zemědělské usedlosti, který dlouhá léta patřil Diagnostickému ústavu v Černovicích (dnes Domov Kopretina). Ústav objekt přestavěl na rekreační zařízení pro své klienty a v roce 2017 jej prodal soukromé podnikatelce. Ta jej chce po další náročné rekonstrukci pronajímat pro různé společenské a sportovní aktivity.

Odbočíte-li před hlavní budovou cestou vlevo ke skupince chat, přijdete k masivu Vrchů, které znáte z návštěvy vyhlídky B.
Zpět do Černovic se můžete vrátit několika trasami. Můžete pokračovat lesní cestou až na hřeben Vrchů, tam se po dobře schůdné vrcholové cestě dáte doleva, a od vyhlídky Pod Vrchy sejdete po silnici do Černovic. Další možností je vrátit se k místu rozvodí a po příjezdové cestě se dostat na silnice Limaň – Svatava a tou sejít přes Vackov do Černovic. Nebo se vrátíte po cestě, kterou jste na Lhotku přišli.

Popis trasy k vyhlídce C – U Rytova.

Za vyhlídkou B pokračuje cesta, po které jste přišli, do lesa. Tou se dáte a po 550 metrech dojdete k štěrkované cestě. Dáte se doprava po spádnici a půjdete po ní z kopce asi 1 km k rybníku Dolní Švejcar. *Asi v polovině této sestupové cesty můžete odbočit doprava na užší cestu trasovanou po vrstevnici a asi po 200 m vlevo od cesty bez přístupové pěšiny najdete studánku, kde se můžete osvěžit chemicky neupravenou vodou. Potůček ze studánky vtéká do nedalekého rybníka Váberov.*
Od rybníku Dolní Švejcar budete pokračovat vpravo kolem opraveného Váberáku do Vackova. Asi 100 metrů od prvního stavení zahnete vlevo do krátké uličky mezi domky, která vás dovede na silnici Černovice – Svatava. Tu přejdete a po místní komunikaci přes hráz Pařízkova rybníka budete stoupat asi 1 km do osady Stružky. Tou projdete a za poslední chalupou odbočíte vpravo na polní cestu do Rytova. Tato cesta překříží červeně značenou turistickou cestu z Černovic do Kamenice. Od tohoto křížení pokračujete asi 350 m a jste u Vyhlídky C - U Rytova.

C – Vyhlídka u Rytova

nadmořská výška vyhlídky	662,0 m n. m.
převýšení oproti černovickému náměstí	67,0 m
vzdálenost od zvonice kostela	3,1 km
vzdálenost od předchozí vyhlídky B	5,4 km
vzdálenost k další vyhlídce D	1,1 km

Popis trasy z náměstí k vyhlídce C.

Také k návštěvě této vyhlídky využijete červeně značené turistické cesty. Tentokrát v obráceném směru, než jste po ní vystoupali na Svidník ke Krásné vyhlídce A. Půjdete Svatavskou ulicí, z ní před sokolovnou odbočíte do ulice Bělohrobského. Po pravé ruce minete budovu moderní nové školy, která byla postavena v letech 1949 až 1953 podle projektu ak. arch. Vladimíra Maršála z Humpolce.

Pro turisty, kteří nejsou z Černovic a město tedy neznají, doporučujeme zahájit tuto trasu od zvonice kostela Nádražní ulicí k malebnému nádraží na úzkorozchodné trati Jindřichův Hradec – Obrataň. Potom půjdete ulicí Jirákovou kolem výchovného ústavu, dále kolem hezké budovy sokolovny z 30. let minulého století a pak již ulicí Bělohrobského k nové škole, jak je uvedeno v popisu trasy vedoucí Svatavskou ulicí.

Pokračujete po značené klesající cestě kolem pily pana Plášila (původní středověký Tiapalův mlýn) až do osady Stružky. Tam odbočíte vpravo na polní cestu k Rytovu a asi po 350 m jste u vyhlídky C – u Rytova.

Fotografie krajiny.

Co není z vyhlídky vidět.

Černovický potok.
Soutok dvou větví Černovického potoka – svidnické (od pramene Obecní potok) a Lhotecké (Lhotecký potok) uvidíte z nadhledu mostu na silnici č. 409 do Kamenice nad Lipou u zámku. Větev od Svidníku má pod tímto dominantním vrchem a v Moudrově tři prameniště. První pramen z moudrovského podnávesního rybníčku protéká několika nádržemi: přírodní koupaliště Klínot – dříve rybník Literát, bývalé koupaliště z třicátých let, Horní a Dolní rybník. Druhé prameniště je nad historickým vodojemem pro Černovice při cestě na Svidník a třetí prameniště západním směrem napájí dva rybníčky Na Učitelce. Druhý a třetí potůček z těchto pramenišť se stékají pod židovským hřbitovem a ústí do Horního rybníka. Černovicemi pak protéká potok kamenným korytem při ulici Na Potoce a přes Pršín. Regulace této části potoka byla provedena v roce 1923.
Lhotecký potok pramení ve Vrchách a přes rybníky Chrástecký, Horní a Dolní Švejcar, Váberov a Pohanka protéká v závěru své trasy uměle vylámaným korytem při Černé aleji a zaklenutím pod zámeckým parkem do obory, kde se spojuje se svidnickou větví. Potok – již Černovický je 38 km dlouhý a v Soběslavi se pravostranně vlévá do řeky Lužnice. Povodí, z kterého potok sbírá vodu, je 167 km2.

Úzkokolejná trať Jindřichův Hradec – Obrataň.

Trať byla uvedena do provozu v roce 1906 a podobně jako druhá větev úzkokolejky z Jindřichova Hradce do Nové Bystřice má rozchod 760 mm. Železniční trať běžného rozchodu 1435 mm

nešlo v krajině daného reliéfu vybudovat, řešení by bylo technicky náročné a velice nákladné. Trať je dlouhá 46 km a v době svého vzniku i až do šedesátých let minulého století výborně sloužila přepravě osob i nákladů. V současné době je trať využívána pouze k osobní přepravě, k dopravě nákladů ji přepravci již nevyužívají. Lokálka však představuje velkou atrakci. Zvláště, když v době turistické sezóny vyjíždějí na trať historické vlaky s parní lokomotivou.
Na trati úzkokolejky je postaven i jeden hezký kamenný viadukt. Přijdete k němu červeně značenou cestou k vyhlídce C – U Rytova, ale hned za pilou pana Plášila odbočíte z trasy šikmo doleva a po několika desítkách metrů jste na viaduktu. Cesta po něm vede přes lesík Nohavice do horní části Stružek. Nejzajímavějším pohledem z viaduktu je okamžik, kdy pod ním právě projíždí vláček.

Vackov.

Na žádost mlynáře Vacka byla osada po něm pojmenovaná připojena k Černovicím majitelem panství Petrem Vokem již v roce 1596. Kinští mlýn v r. 1758 prodali a vystavěli na Vackově kruhovou soukenickou fabriku, ze které už jsou dnes k dohledání jen fragmenty základů.

Popis trasy k Vyhlídce pod Šeborcem – D.

Od vyhlídky C budete pokračovat po polní cestě podél lesa k Rytovu. Cesta zatáčí doprava kolem Červeného dvora. Za ním po pravé straně si všimněte mohutného chráněného dubu.

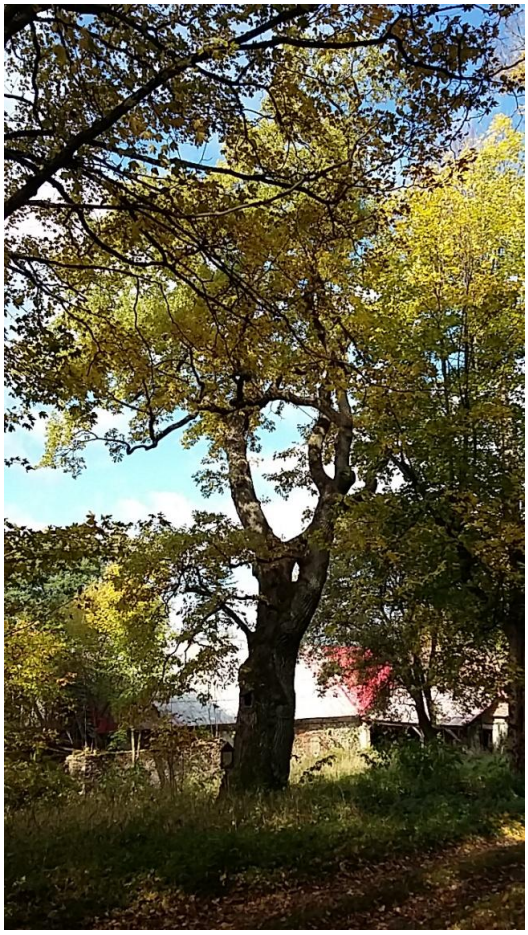

Budete pokračovat po polní cestě, až dojdete k silnici č. 409 z Černovic do Kamenice. Silnici přejdete a dáte se po ní vpravo. Ujdete asi 100 m a odbočíte doleva do jediné rytovské uličky. Ta vás asi po 200 m přivede k Vyhlídce D – pod Šeborcem.
Šeborec je nejvyšší vrchol v rytovsko – vlkosovickém lese o kótě 692,0 m. Je bohužel zcela zalesněný, takže neumožňuje výhled do kraje. Půjdete kolem něj, vydáte-li se od Vyhlídky D k Vyhlídce E - Tlučín.

D – Vyhlídka pod Šeborcem

nadmořská výška vyhlídky	669,0 m n. m.
převýšení oproti náměstí	74,0 m
vzdálenost od zvonice kostela	3,3 km
vzdálenost od předchozí vyhlídky C	1,1 km
vzdálenost k další vyhlídce E	3,5 km

Popis trasy z náměstí k vyhlídce.

Pokud nezvolíte trasu popsanou pro přístup k Vyhlídce C – U Rytova, pak nejpohodlnější cesta k vyhlídce D je po silnici č. 409 Černovice – Kamenice. Z náměstí se vydáte jižním směrem

Dobešovskou ulicí. V nejnižším místě mírného klesání budete mít po levé ruce klasicistně upravený zámek, postavený roku 1640 Martinem Jindřichem Paradisem. Po pravé ruce pak máte zámeckou oboru, kde se pod mostkem, přes který půjdete, stékají lhotecká a svidnická větev Černovického potoka.

Černovický zámek – nyní diagnostické zařízení Kopretina.

Soutok lhotecké a svidnické větve Černovického potoka.

Pokračujete cestou po silnici, vystoupáte serpentinou a na křižovatce odbočíte doleva. Přejdete koleje lokálky, projdete dalšími serpentinami a po asi 1,5 km přijdete k osadě Rytov. Prvním domem vpravo je hájovna a vy odbočíte na polní cestu při plotu její zahrady. Ta vás dovede k lesu, při jehož plášti se dáte vpravo a po cca 100 m jste u Vyhlídky D – pod Šeborcem.

Fotografie krajiny.

Co není z vyhlídky vidět.

Zámecký park a obora.

Na budově zámku, zmiňovaném již v roce 1716, byly jeho majiteli Františkem Karlem Kinským, Adamem Šternberkem a Eduardem Schönburgrem průběžně prováděny úpravy formou přestaveb a přístaveb. Poslední uvedený vlastník nechal zámek upravit do dnešní klasicistní podoby podle návrhu stavitele Josefa Schaffera z Jindřichova Hradce. Současně se zvelebováním zámku pracovali majitelé na zakládání parku a obory na přilehlých pozemcích v celkové rozloze 27,5 ha. Jak bylo tehdy zvykem, do zakládaného parku postupně vysázeli mnoho i exotických dřevin, které však postupem času dožily a nebyly obnovovány. Zachovala se jen dnes chráněná malolistá lípa, kterou najdete na zámeckém nádvoří. Koncepčně nejhodnotnější zřejmě byly tři stromové aleje, z nichž se částečně zachovala alej modřínová. Původně vycházela od hlavního vstupu do zámku, byla tedy asi o sto metrů delší. Do aleje se vchází z prvního oblouku silnice na Kamenici a vede až na konec obory k Dolince. Modříny v aleji jsou asi 240 let staré. Novější aleje jsou Bílá a Černá za budovou zámku. Bílá dostala své jméno podle světlé kůry platanů, z nichž byla původně založena, Černá byla vysázená smrky v tak malém sponu, že vytvářely na parkové cestě, vedoucí po pravém břehu nově vylámaného koryta Lhoteckého potoka, výrazné šero. Potok v době před poslední úpravou zámku tekl prostředkem louky a dělil

tak zámeckou budovu na dvě části. „Černý“ charakter ztratila alej v roce 1943, kdy ji silná vichřice zcela zdecimovala a nikdo již alej nedosázel. Dnešní zámecký rybník vznikl nekoncepčně v sedmdesátých letech minulého století.

Popis trasy k vyhlídce E – Tlučín.

Od vyhlídky budete pokračovat klesající polní cestou, po níž jste přišli. Ta se záhy změní na cestu lesní a vy po ní ujdete asi 300 metrů až k místu, kde cesta vstupuje do mladého bukového lesa. Vy u tohoto místa odbočíte doleva (navede vás šipka) a na této nové lesní cestě uvidíte po její pravé straně krmelec. Po dobré svozové cestě vystoupáte až k nejvyššímu vrcholu této části lesa - Šeborci (692,0 m n. m.), který budete mít po levé ruce. Vrchol je však zcela zalesněný, takže jako přirozená vyhlídka neslouží. Po cestě budete stále pokračovat, až přijdete kolem odpočívky Lesů ČR po levé ruce na silničku, která vede od křižovatky se silnicí č. 409 do Chválkova. Po ní se dáte vpravo a po cca 1 km přejdete koleje lokálky u železniční stanice Chválkov.

Budova železniční stanice Chválkov, pohled od turistického rozcestníku.

Tento pohodlný úsek trasy je značen žlutou turistickou značkou a ta vás přivede až k turistickému rozcestníku, za budovou železniční zastávky.

Žlutou značku neopustíte a dáte se po ní lesní svozovou cestou směrem na Chválkov. Asi po 650 m žlutá značka uhýbá vlevo, ale vy se dáte podle šipky doprava. Po levé straně krásné lesní cesty bude po několika desítkách metrů oplocenka. V závěru se tato cesta stáčí doleva a přivede vás až na kraj lesa. Podél něj se dáte doprava a asi po 300 metrech jste na Vyhlídce Tlučín nad Vlkosovicemi.

E – Vyhlídka Tlučín

nadmořská výška vyhlídky	682,0 m n. m.
převýšení oproti černovickému náměstí	87,0 m
vzdálenost od zvonice kostela	5,1 km
vzdálenost od předchozí vyhlídky D	3,5 km
vzdálenost k další vyhlídce F (Na Sasce)	5,4 km

Popis trasy z náměstí k vyhlídce.

Vyhlídka Tlučín nad Vlkosovicemi je nejvzdálenější vyhlídkou okruhu v jižní části černovického katastrálního území. Dostanete se k ní několika možnými trasami:

a/ Půjdete od zvonice na černovickém náměstí Dobešovskou ulicí málo frekventovanou silnicí č. 128. Cestu si můžete zpříjemnit tím, že nepůjdete silniční serpentinou nad zámkem, ale na začátku modřínové aleje se dáte pěšinou šikmo vzhůru a přes cíp obory přijdete na silnici do Dobešova.

Modřínová alej s odbočující pěšinou do Dobešova.

Na začátku Dobešova odbočíte přímou cestou za humna a asi po 750 metrech jste na hrázi rybníka (575.0 m n. m.). Nepůjdete po cestě, která je v pokračování hráze, ale dáte se po cestě doleva kolem rybníka a potom šikmo nahoru. Cesta po svažité louce vás povede kolem litinového kříže po pravé straně a posléze se tato cesta změní na cestu mělkou úvozovou.

Tou dojdete až k lesu a z této už lesní cesty asi po 30 metrech od vstupu do lesa odbočíte vpravo na užší lesní cestu. Budete se orientovat dle směrovek, které jsou v tomto krátkém úseku tři. Dál budete pokračovat lesní cestou v souběhu s okrajem lesa a silnicí Dobešov – Vlkosovice. V závěru cesty minete po levé straně oplocenku a budete na širší polní cestě. Vpravo u silnice je kaplička, vy se dáte ale vlevo. Po okraji lesa se tato cesta se stoupáním asi pětkrát zalomí, až vás přivede na vrchol Tlučína, pod nímž je vyhlídka E.

b/ *Projdete Dobešovem a po stejné silnici vystoupáte serpentýnami do Vlkosovic.*
Kdo vystoupá či vyjede do Vlkosovic, měl by se zastavit u tamní zajímavosti – památné lípy velkolisté. Strom je asi 20 m vysoký, obvod má úctyhodných 630 cm. Lípu najdete při levé straně silnice č. 128 na Chválkov (cyklotrasa č. 1182) na samém okraji vesnice.

památná lípa velkolistá

Ve Vlkosovicích se dáte od horního návesního rybníčku polní cestou kolem domku čp. 13 (po pravé straně) do kopce a ta vás dovede po cca 900 m přímo k vyhlídce. Méně turisticky náročná cesta je s využitím automobilu. Zaparkujete na vlkosovické návsi a ujdete k vyhlídce jenom oněch 900 metrů.

c/ *Nejpohodlnější cesta k Vyhlídce Tlučín je s využitím vláčku, kterým dojedete do stanice Chválkov. Za budovou nádražíčka najdete turistický rozcestník se žlutou značkou a touto vyznačenou trasou dojdete dle popisu v kapitole D k Vyhlídce Tlučín. Nadmořská výška u rozcestníku za nádražím je 666,0 m n. m., vyhlídka má kótu 682,0, m n. m. Převýšení je tedy pouhých 16 metrů a celou trasu tak projdete jen s mírným stoupáním.*

Fotografie krajiny.

.

Levá část panoramatického pohledu

Pravá část panoramatického pohledu

Co není z vyhlídky vidět.

Vlčeves.

Obec Vlčeves je po silnici na Soběslav od Černovic vzdálená asi 5 km. Dnes má charakter rekreační obce, kde trvale bydlí jen minimum obyvatel. První písemná zmínka o Vlčevsi pochází z roku 1379 a až do konce 16. stol. patřila choustnickému panství. Poslední Rožmberk Petr Vok ji roku 1597 postoupil Václavu Vítovi ze Rzavé. K Vlčevsi katastrálně přísluší někdejší klimatické lázničky Svatá Anna a samoty Lišky, Pazderna, Papírna a Nový Mlýn.

Dobešov.

V místní části Černovic Dobešově stojí za pozornost gotický kostel Sv. Martina a Tobiáše, který byl postaven v poslední čtvrtině 13. století a odsvěcený v roce 1821. V roce 1368 byl farním kostelem pro Černovice.
V sakristii je náhrobek Anny Ježovské Voračické z r. 1636, v presbyteriu byl od r. 1882 do roku 2018 oltář, který původně stával v černovickém kostele. Kostelní zvony byly zrekvírovány za obou světových válek a do zvonice se už nevrátily.
Kaplička při levé straně silnice z Dobešova do Vlkosovic je z roku 1888 a připomíná zavražděného.

Křeč.

Založení Křeče se datuje do 12. století a patří tak mezi nejstarší obce v kraji. Kostel byl v té době vystavěn v románském slohu, v polovině 13. století, pak byl rozšířen o presbytář a přestavěn ve slohu gotickém. V románské apsidě je zachovalá nástěnná malba pašijového cyklu z roku 1340 nebo let těsně následujících. Ve věži je dosud nejstarší zvon v kraji z roku 1513. Křeč patřila pánům z Hradce, před rokem 1374 přešla do majetku Rožmberků.
V současné době patří Křeč k nejvýstavnějším obcím v okolí a netrpí stěhováním občanů do větších měst. Obětem 1. světové války byl v roce 1935 uprostřed obce postaven památník, jehož autorem je sochař J. V. Dušek z Tábora.

Vlkosovice.

Na návsi se dvěma rybníčky stojí kaple Andělů strážných z roku 1883 se zvonem z roku 1947. Pozoruhodné jsou dvě chráněné lípy, zasazené v roce 1845. Lípa velkolistá roste vlevo při silnici na Chválkov, malolistá zvaná Vaňkova pak v západní části obce.

Popis trasy k Vyhlídce Na Sasce – F.

K Vyhlídce Na Sasce se dostanete jedině z Černovic. Z Vyhlídky Tlučín se tedy vrátíte do výchozího místa trasou, kterou si vyberete z tří nabízených možností, jak jsou uvedeny v kapitole E - Popis trasy z náměstí k vyhlídce.
V Černovicích na náměstí se dáte Soběslavskou ulicí na Pršín, u kapličky sv. Anny doprava na polní cestu a po cca 150 m jste u vyhlídky.

Pro lepší orientaci popíšeme trasu a) v obráceném směru: Tlučín – Černovice:
Od vyhlídky ujdeme krátkou vzdálenost po cestě z Vlkosovic na Tlučín (doprava) k okraji lesa. Podél lesa půjdete pětkrát zalomenou polní cestou, z které podle šipky odbočíte vpravo (asi 50 metrů před zaústěním této cesty do silnice Černovice – Vlkosovice u kapličky) na lesní klesající cestu podél oplocenky. S pomocí orientačních šipek se asi po 500 metrech dostanete na okraj lesa a budete pokračovat mělkou úvozovou cestou šikmo vlevo dolů kolem křížku k většímu Dobešovskému rybníku. Od rybníka půjdete cestou za humny Dobešova na silnici Dobešov – Černovice. Po ní se vydáte do Černovic a po pravé straně si můžete prohlédnout opravenou kapličku. Po pár desítkách metrů na začátku zámecké obory odbočíte šikmo vlevo na pěšinu, která vás přivede k zámku. Dobešovskou ulicí přijdete na náměstí.

F – Vyhlídka Na Sasce

Zatímco pět ze šesti vyhlídek je situováno na okraji černovického katastrálního území od severu (Krásná vyhlídka A) k jihu (Vyhlídka E – Tlučín), Vyhlídka E – Na Sasce je umístěna v dotyku s intravilánem města na jeho západním okraji. Toto její situování má několik důvodů: Ten geografický spočívá v tom, že od jihu k severu kolem Černovic není žádné jiné vyvýšené místo. Zvlněná krajina Černovicka totiž přechází mezi vrchy Strážiště a Choustník přes Deštnou a Soběslav do ploché krajiny Veselských blat a zmíněné vrchy leží daleko od černovického katastru. Dalším důvodem je to, aby i senioři a maminky s kočárky mohli navštívit alespoň jednu vyhlídku, aniž by museli absolvovat kilometrové trasy a značná převýšení k vyhlídkám na kopcích. A třetím důvodem je skutečnost, že jenom z této vyhlídky, byť jen při malém převýšení oproti náměstí, je aspoň část města pozorovatelná. Při pohledech z vyšších horizontů není město pro množství vysoké zeleně prakticky vidět.

nadmořská výška vyhlídky	602,5 m n. m.
převýšení oproti černovickému náměstí	7,5 m
vzdálenost od zvonice kostela	650 m
vzdálenost od předchozí vyhlídky E	4,5 km
vzdálenost k další vyhlídce A pod Svidníkem	2,0 km

Popis trasy z náměstí k vyhlídce.

Z náměstí se vydáte západním směrem Soběslavskou ulicí přes městskou část Pršín. Kde se ulice stáčí doleva, půjdete obloukem polní cesty doprava a jistě vaši pozornosti neunikne udržovaná barokní kaplička sv. Anny, postavená v r. 1736.

Asi po 150 m po této cestě přijdete na Sasku, kde je situována vyhlídka F.

Fotografie z vyhlídky.

Levá část panoramatického pohledu.

Pravá část panoramatického pohledu.

Co není z vyhlídky vidět.

Památník poslední husitské bitvy.

Půjdete-li po silnici č. 409 z Černovic přes Střítež ke Křeči, tak asi 800 m od Střížeže nemůžete přehlédnout památník ve tvaru kalicha, který byl dle návrhu Františka Schneidera postaven v roce 1935 k pětistému výročí poslední husitské bitvy, tedy rok po tzv. bratrovražedné bitvě u Lipan. Krutá řež se v těchto místech odehrála mezi Táborskými, kteří se vraceli z Lomnice u Třeboně do Tábora a ze zálohy je napadli žoldáci Oldřicha Rožmberka z hradu Choustník. Střetnutí to bylo prý tak kruté, že křik a řinčení zbraní bylo slyšet až v Černovicích. Oldřich, který dříve patřil ke kališnické šlechtě, tak vítězstvím u Křeče ukončil dlouholeté husitské války.

Popis trasy ke Krásné vyhlídce A.

Budete pokračovat po polní cestě ke Střítežské kapličce a tam přejdete silnici č. 409 Černovice – Střítež, Křeč, Tábor.

Střítežská kaplička.

Dál budete držet směr cesty, po které jste přišli. Asi po 450 m přijdete na červeně značenou turistickou cestu, po které jste možná už dříve vystoupali na Svidník či ke Krásné vyhlídce pod ním. Pokud jste u této vyhlídky A ještě nebyli, nalistujte si v tomto průvodci kapitolu A, kde je trasa popsána.

Celková délka okruhu všech šesti vyhlídek je 22 km.

Chcete-li však procházku po vyhlídkách ukončit a vrátit se do Černovic, pak se dejte po červené značce doprava kolem Horního rybníka, Vodní ulicí kolem zajímavého objektu hotelu Mlýn do Táborské. Před náměstím neopomeňte v Táborské ulici zajít do cukrárny Café Budík v přízemí opraveného secesního domu čp. 116. Tady v příjemném prostředí s milou obsluhou můžete nad kávou se zákuskem či sklenkou vína vyhodnotit vaše putování po okruhu černovických vyhlídek a naplánovat pokračování turistických aktivit v krásném okolí Černovic.

A drobná zajímavost: na podlaze cukrárny je vyznačené místo, ze kterého může návštěvník prvním velkým oknem do ulice zpozorovat vyhlídku F – Na Sasce.

Dům čp. 116 v Táborské ulici s cukrárnou Cafe – Budík.

Interiér cukrárny.

Doslov autora.

Mnohé z vás jistě napadla otázka, jak a proč vznikla myšlenka na vybudování okruhu vyhlídek kolem Černovic? Tady je vysvětlení.

Můj otec Pavel Janeček st. postavil vlastníma rukama turistický poutač Na krásné vyhlídce pod Svidníkem. K tomu místu měl táta vřelý vztah. Dlouhá léta před válkou, za války i po ní jsme tam jako rodina chodívali a pálili ohýnek, jak se v Černovicích říkalo – tydák. Pekli jsme brambory, opékali špekáčky (pokud byly), do lesa chodili na houby. My děti jsme pak odešly do světa do škol a rodinné výlety na Svidník ustaly. Asi se po nich tátovi stýskalo, tak po dokončení stavby rodinného domku postavil v roce 1972 na Krásné vyhlídce poutač na památku krásných chvil, které jsme tam trávili.

Krásná vyhlídka 1972

Vyhlídka pod Vrchy 2017

V osmdesátých letech na pole pod Krásnou vyhlídkou navršili pracovníci JZD val z kalů, vytěžených při čištění Horního a Dolního rybníka. Vyhlídka tak víc než na deset let ztratila funkci, přes val nabylo do kraje vidět. Konstrukce poutače současně degradovala a chátrala. Táta v roce 1986 zemřel a nestačil

vyhlídku obnovit. Na jeho památku jsem se na jaře 2014 rozhodl vyhlídku rehabilitovat. Nebyl jsem na to sám. Se záměrem jsem seznámil svoje mladší kamarády řemeslníky a ti mi v sestavě Pavel Dvořák (zedník), Michal Plášil (truhlář) a otec a syn Bůžkové (klempíři, pokrývači) s výrobou a instalací pomohli. Obnovená vyhlídka se i veřejnosti líbila a lidé ji stále rádi navštěvují a obdivují výhled do krásné krajiny. Leckdo mne pak upozorňoval, že pod Vrchy či na Tlučíně byly také vyhlídky, ale časem dožily a nikdo je neobnovil. Tak jsem se nechal přemluvit a s přáteli jsme vyhlídku Pod Vrchy v roce 2016 obnovili. Také se povedla, ale spokojený jsem nebyl. Nová vyhlídka neměla vztah k té pod Svidníkem a připadalo mi to jako nahodilý a zcela nekoncepční počin. Obešel jsem tedy katastrální území Černovic po jeho hranici a došel jsem k závěru, že ta nekoncepčnost dvou již realizovaných vyhlídek se dá napravit tím, že se na vhodných místech vybudují ještě další čtyři vyhlídky. Ty se navzájem propojí komunikačně tak, aby vznikl okruh o šesti zastaveních a celkové délce asi 20 km ve zvlněném terénu. Kulturní komisi města i panu starostovi se nápad líbil, za město slíbili uhrazení nákladů a tak jsem se k realizaci vyhlídek i sestavení tohoto průvodce přihlásil. Průvodce je doprovázen fotografiemi a mapkami, z kterých je zřejmé, že k jednotlivým vyhlídkám je možné dojít i přímo z města a třeba se i jinou trasou vrátit do výchozího místa.

Teď se mi zdá vyhlídkový okruh logický a jeho řešení koncepční. Všem návštěvníkům vyhlídek přeji hezké zážitky a děkuji vedení města a všem vyjmenovaným přátelům za krásnou spolupráci.

Černovice, srpen 2018 Ing. Pavel Janeček